

Voorwoord

Geachte aanwezigen,

Met meer dan groot genoeg heden wij u van harte welkom bij ons jubileumconcert ter gelegenheid van 75 jaar EO. Wij hebben er erg naar uit gekeken om weer te mogen optreden, na twee en een half jaar waarin we 3 keer een concert moesten annuleren.

Vanavond kunt u gaan luisteren naar het indrukwekkende oratorium Elias van F. Mendelssohn-Bartholdy uitgevoerd door de Eindhovense Oratorium Vereniging i.s.m. het European Inter.Voices Choir uit Dendermonde.

De prachtige koorwerken worden afgewisseld met aria's vertolkt door Margreet Rietveld - sopraan, Esther Kuiper - alt, Falco van Loon - tenor, Martijn Sanders - bas. RBO Sinfonia zorgt voor de professionele begeleiding o.l.v. onze dirigent Geert Broeksteeg.

Mendelssohn neemt ons mee in het verhaal van de profeet Elias en het volk Israël en slaagt erin de vele dramatische hoogtepunten meeslepend tot klinken te brengen. Daarnaast zijn er de herkenbare ontroerende en intieme momenten die Mendelssohn als geen ander kan neerzetten.

Wij wensen u een fijne avond met veel luisterplezier.

Henny Verhappen
voorzitter Eindhovense Oratorium Vereniging

Houdt u van muziek en draagt u onze vereniging een warm hart toe?

Al vele jaren heeft de Eindhovense Oratorium Vereniging werken gezongen van vele grote componisten. Wij hopen dit nog heel lang te kunnen doen. Daarom wijzen wij u graag op de mogelijkheid om onze vereniging financieel te ondersteunen door donateur te worden.

Als donateur wordt uw verzoek om toegangskaarten met voorrang behandeld. U bent dus altijd verzekerd van een goede plaats.

U kunt kiezen uit de volgende mogelijkheden:

- ▶ Een donatie van € 90,00 per jaar.
U ontvangt eenmaal per jaar 2 vrijkaarten op de sterrang.
- ▶ Een donatie van € 80,00 per jaar.
U ontvangt eenmaal per jaar 2 vrijkaarten op de eerste rang.
- ▶ Een donatie van € 37,50 per jaar.
U ontvangt bericht over de concerten met de mogelijkheid om kaarten in de voorverkoop (met korting) te bestellen.

U kunt uw keuze doorgeven via e-mail: penningmeester2@eovkoor.nl

De EOv is erkend als een culturele ANBI instelling, d.w.z. dat giften fiscaal (25% verhoogd) aftrekbaar zijn.

Het te vermelden RSIN nummer (Rechtspersonen-Samenwerkingsverbanden-Informatie-Nummer) is 8136.28.271

Het IBAN nummer van de EOv is NL46 INGB 0000 9746 24

Margreet Rietveld

sopraan

Sopraan Margreet Rietveld (1988) behaalde in juli 2011 haar bachelor-diploma klassiek zang aan het ArtEZ conservatorium in Zwolle, als studente van Lodewijk Meeuwsen en Riekje Bakker.

Na haar conservatorium-opleiding studeerde ze bij Harry van Berne, Heleen Koele en Frans Fiselier. Momenteel wordt ze gecoacht door Pieter van Breugel.

Margreet was als soliste al te horen in vrijwel alle grote oratoria van Bach (Matthäus- en Johannes-Passion, Weihnachtsoratorium en Hohe Messe), Händel (Messiah, Dixit Dominus), Haydn (Die Schöpfung, Die Jahreszeiten), Brahms (Requiem), Mendelssohn, Schubert, Bruckner, Vivaldi, Mozart (Requiem, mis in c) enzovoorts.

Ze maakt deel uit van diverse professionele ensembles als Kamerkoor Ars Musica o.l.v. Patrick van der Linden, Le Nuove Musiche (Krijn Koetsveld), Cappella Amsterdam (Daniël Reuss), Collegium Vocale Gent (Philippe Herreweghe) en zingt regelmatig bij het Margaretha Consort.

Als soliste nam Margreet deel aan masterclasses van Barbara Hannigan, Meribeth Dayme en Barbara Schlick.

www.margreetrietveld.com

Esther Kuiper

alt

De Nederlandse mezzosopraan Esther Kuiper studeerde aan het Conservatorium van Amsterdam. Momenteel wordt ze gecoacht door Marion van den Akker en Margreet Honig. Esther was finaliste van de Nicola Martinucci Competition in Lucca, Italië (2019), finaliste en laureaat van het 50ste Internationaal Vocalisten Concours in 's Hertogenbosch (2014), is laureaat van de Dutch Classical Talent Award (2017), won de eerste prijs bij Concours Kasteel Doorwerth in 2013, ontving de

Klaas Dijkstra Award op het Peter de Grote Festival in Groningen (2012) en de Publieksprijs bij het Presentatie Concert van de Stichting Nederlandse Vocalisten Presentatie (2011).

Met haar warme geluid en brede muzikaliteit voelt Esther zich thuis in zowel opera, oratorio en Liedrepertoire uit verschillende stijlperiodes van barok tot hedendaags.

Enkele hoogtepunten uit haar engagements zijn de rol van Waltraute in Wagner's Die Walküre (2019), Dritte Dame in Mozart's Die Zauberflöte (2018), Verdi's Requiem met het NedPho (2018), La Contessa di Ceperano in Verdi's Rigoletto bij De Nationale Opera (2017).

Haar uitgebreide concertrepertoire omvat onder andere Das Lied von der Erde van Mahler, de Matthäus Passion, de Johannes Passion en het Weihnachtsoratorium van Bach, het Gloria van Vivaldi, Mozart's Requiem, Verdi's Requiem, Rossini's Petite Messe Solennelle en Stabat Mater. Dit seizoen is zij enkele keren te horen in het Vrijdagavondconcert op NPOradio4, onder andere in Haydn's Schöpfungsmesse en Beethoven 9.

www.estherkuiper.com

Falco van Loon

tenor

Tenor Falco van Loon begon al vroeg met zingen. Bij zijn eerste koor heeft hij al op jonge leeftijd ervaring mogen opdoen als solist. Zijn eerste zanglessen volgde hij bij Margriet Hoek en vanaf 2001 studeerde hij aan de conservatoria van Enschede en Arnhem. Daar ontwikkelde hij zich in klassieke solozang en ensemblezang. Deze opleiding rondde hij met zeer goed gevolg in 2007 af. Daarna studeerde hij nog een jaar aan de Messiaen Academie en later volgde hij lessen bij Meinard Kraak en Frans

Fiselier. Momenteel wordt hij gecoacht door Gemma Visser.

Falco is in korte tijd uitgegroeid tot een veelgevraagd solist. Hij heeft reeds vele concerten gegeven met muziek uit diverse stijlen door de eeuwen heen. Naast diverse grote en kleine oratoria oogstte hij met name veel succes met de rol van Evangelist in de verscheidene passies. Veel waardering kreeg hij bij zijn vertolkingen in de liedkunst en ander concertrepertoire, waaronder de Serenade en de Nicolas Cantate van B. Britten.

Falco speelde in diverse operaproducties in binnen- en buitenland. Hij zong onder meer de rol van Coridon in Händels opera *Acis and Galatea* alsook verschillende rollen in meerdere uitvoeringen van *Dido and Aeneas* van H. Purcell. Ook zong hij een grote rol in de première van de hedendaagse opera *Ulrike Meinhof* van A. Backerra.

Recent zong hij in Nederland en Frankrijk operavoorstellingen met delen uit opera's van Donizetti, Lortzing en Gretry en had hij een hoofdrol in de voetbalopera *Veendammer Wind*.

www.falcovanloon.nl

Martijn Sanders

bas-bariton

Bariton Martijn Sanders studeerde aan het Utrechts conservatorium en aan de operaopleiding van de Universität für Musik und darstellende Kunst in Wenen.

Nadat hij een eerste prijs won op het Nico Dostal concours debuteerde hij in 1999 in Wenen ter gelegenheid van de Wiener Mozartwoche als Papageno (Zauberflöte-Mozart). Daarna zong hij rollen bij o.a. de Wiener Kammeroper, Opera Zuid Maastricht, Stadtheater Baden en Theater Aachen en op

verschillende internationale festivals.

Ook als liedzanger en concertsolist heeft Martijn Sanders een grote reputatie opgebouwd en is hij te horen op de belangrijke podia in binnen- en buitenland.

Zo zong hij o.a Bach's Matthäuspasion met het Residentieorkest o.l.v. Jaap van Zweden en John Nelson, Joseph in Berlioz' L' enfance du Christ met het Brabants orkest o.l.v. Michael Tabachnik, L'ami in Debussy's La chute de la maison Usher met het Radiofilharmonisch orkest o.l.v. Edo de Waart en met datzelfde orkest o.l.v. Alexander Liebreich de Don Quichotteliederen van Ravel en Ibert.

Met de Philharmonie Zuidnederland werkte hij samen in Mahlers Lieder eines Fahrenden Gesellen.

Ook vertolkte hij bij de Neue Philharmonie Westfalen o.l.v. Heiko Mathias Foerster met groot succes de baritonsolo's in Orff's Carmina Burana , bij het Belgrade Philharmonic orchestra Le Bal Masqué van Poulenc en soleerde hij o.l.v. Peter Dijkstra in Rachmaninovs The Bells op het vierjaarlijkse Prins Clausconcert in aanwezigheid van HM Koningin Beatrix.

www.martijnsanders.com

Nele Decoster

Sopraan

In juni 2016 studeerde Nele Decoster af in de richting muziekpedagogie aan LUCA School of Arts – Campus Lemmens. Sinds september 2016 is ze leraar Muzikale Opvoeding op het Oscar Romerocollege te Dendermonde.

In haar vrije tijd is Nele actief in verschillende koren. Van 2016 t.e.m. 2019 was ze mededirigent in het jeugdkoor Keurioso. Ze maakt eveneens deel uit van het dameskwartet IV tuned.

Ook gaf ze 5 jaar muziekinitiatie bij de Muziekids, een initiatief van de Koninklijke Harmonie Ste.-Cecilia Grembergen.

Hildegarde Lievens

alt

Hildegarde heeft de zangopleiding genoten bij Rita Piron en ze heeft piano en harmonieleer gestudeerd aan de Academie voor Podiumkunsten Aalst. Verder, koor- en projectzang onder Ludwig van Gijsegem (EIVC), Vocaal Collectief / Metropolis Kamerkoor Antwerpen onder Jaak Gregoor, Nieuw Kamerkoor onder Hiroshi Gibe. Koorzang / Recording Artist onder Ben England BEM, Nigel Short, John Warner, Harry Bradford, Saul Zaks o.a., in allerlei genres. Coaching door Fieri Consort, Tenebrae Choir (Nigel Short), Kantos Chamber Choir (Ellie Slorach) (UK).

RBO Sinfonia

orkest

RBO Sinfonia heeft in Nederland een grote naam op het gebied van professionele koorbegeleidingen.

Het orkest werd in 1984 opgericht en heeft als missie de koorsector van instrumentale ondersteuning van het hoogste niveau te voorzien. Dit wordt bereikt door de organisatie volledig op de realisering van deze bijzondere taak in te richten.

Met de jaren bouwde RBO Sinfonia een grote expertise op die het mogelijk maakt om op de diverse vraag vanuit de sector in te springen.

Het orkest heeft een repertoire dat zich uitstrekt van de barok tot de meest recente koorwerken en voelt zich zowel thuis in intieme kamermuzieksettingen als in grote symfonische bezettingen. Deze professionele gerichtheid in combinatie met de toewijding van de musici, schept de voorwaarden om elk koorproject tot een succesvol eindresultaat te brengen.

Naast koorbegeleidingen richt RBO Sinfonia zich op additionele activiteiten die de sector verder helpen. Zo biedt het koren bijvoorbeeld ondersteuning in het gehele traject richting een concert of evenement en voorziet het in samenwerking met partner SEOP (Stichting Educatieve Orkestprojecten) in educatieprojecten die aan koorpresentaties gekoppeld kunnen worden.

www.rbosinfonia.nl

Geert Broeksteeg

dirigent

Geert Broeksteeg is dirigent en artistiek leider van de Eindhovense Oratorium Vereniging. Al ruim 30 jaar is hij als dirigent verbonden aan deze vereniging.

Het koor heeft onder zijn leiding een breed repertoire opgebouwd. Dit heeft geleid tot een groot aantal concerten waarin werken als de Johannes Passion, Messiah, Die Schöpfung, Paulus en diverse requiems werden uitgevoerd. Maar ook componisten als John Rutter, Poulenc en Benjamin Britten stonden op het programma.

Stemvorming en koorscholing zijn steeds terugkerende elementen in zijn repetities en koordagen. Met zijn vakmanschap en enthousiasme inspireert hij de zangers om zich de koorpartijen eigen te maken en ervoor te zorgen dat zij met veel vertrouwen het podium betreden.

Geert studeerde schoolmuziek en koordirectie aan het Arnhems Conservatorium van 1980 tot 1988. Als koordirigent heeft hij gestudeerd bij Joop Schets en Hans van den Hombergh. Na het behalen van zijn diploma Uitvoerend Musicus Koordirectie in 1988 heeft hij veel ervaring opgedaan bij diverse koren en ensembles.

Jarenlang was hij als dirigent verbonden aan het Gelre's Kamerkoor en Vocaal Ensemble Phoenix uit Veldhoven; daarnaast was hij als hoofdvakdocent een aantal jaren verbonden aan de Hogeschool Dirigenten Educatie te Gorinchem.

Als schoolmusicus is hij sinds 1985 werkzaam aan het Sint-Joriscollege te Eindhoven. Op deze school is hij medeoprichter van het Kunst- en Cultuurproject. Dit is een project waarbij talentvolle kinderen op het gebied van muziek, dans, drama en beeldende vorming extra mogelijkheden krijgen om hun talenten te ontwikkelen. Sinds 2009 is hij er in de schoolleiding werkzaam als teamleider van de bovenbouw havo.

Eindhovense Oratorium Vereniging

koor

De Eindhovense Oratorium Vereniging (EOV) is een van de grotere koren in Eindhoven en streeft naar het op een zo professioneel mogelijke wijze ten gehore brengen van belangrijke stukken uit de klassieke, maar ook moderne muziekgeschiedenis.

De EOV bestaat momenteel uit 77 leden. Met dirigent en artistiek leider Geert Broeksteeg, pianist en repetitor Rob van Heck, alsmede de inzet van de leden heeft het koor een hoog niveau weten te bereiken.

Sinds haar oprichting in 1947 heeft het koor al heel wat keren op het concertpodium gestaan, met werken van bekende componisten zoals Bach, Händel, Mendelssohn, Mozart en Haydn. Maar ook modern repertoire van bijvoorbeeld Rutter, Britten of Poulenc wordt door de EOV niet geschuwd. Aan de concerten van de EOV wordt meegewerkt door professionele orkesten en solisten.

www.eovkoor.nl

European Inter.voiceS Choir

koor

Het European Inter.voiceS Choir uit België werd in 2002 door Ludwig Van Gijsegem opgericht met de bedoeling mensen met een academische vocale en muzikale vorming de kans te geven hun vocale activiteiten verder te zetten onder professionele leiding.

la G i O i A Inter.voiceS vzw

Sindsdien worden er jaarlijks twee grote koorwerken uitgevoerd, al dan niet in samenwerking met andere koren, waaronder de requiems van Verdi, Mozart en Fauré, Ein Deutsches Requiem van Brahms, de Negende Symfonie van Beethoven, het Stabat Mater van Pergolesi, de oratoria Die Schöpfung van Haydn en Elias en Paulus van Mendelssohn, Die Jahreszeiten van Haydn, Matthäus Passion en Weihnachts Oratorium van Bach, Lucaspassion van G.P.H. Telemann, Mis in Es van Schubert, Carmina Burana van Orff, Petite Messe Solennelle van Rossini, Maria Vespers van Claudio Montverdi, Sacred Concert van Ellington. Daarnaast zijn er ook thematische concerten (bv. operaconcerten, nieuwjaarsconcert, een concert met middeleeuwse liederen, zigeunerliederen, Marialieder). Recent verleende het EIVC ook zijn medewerking aan de operette Die Fledermaus van Johann Strauss.

Met de Eindhovense Oratorium Vereniging heeft het EIVC sinds 2008 een jarenlange samenwerking opgebouwd.

Het koor repeteert wekelijks in Dendermonde onder leiding van Ludwig Van Gijsegem.

Felix Mendelssohn-Bartholdy

componist (1809-1847)

Mendelssohn is in 1809 in Hamburg geboren en bracht zijn jeugd door in Berlijn. Hij kreeg pianolessen van zijn moeder, leerde viool spelen en studeerde muziektheorie. Als 9-jarige trad hij voor het eerst op als pianist en vier jaar later componeerde hij zijn eerste kwartetten en een *Magnificat* voor koor en orkest. Op 17-jarige leeftijd schreef hij zijn eerste algemeen erkende meesterwerk: de ouverture *Sommernachtstraum*. Als dirigent van een eigen koor en huisorkest deed hij directie-ervaring op.

Tussen 1829 en 1833 zwierf hij door een aantal Europese landen, o.a. Engeland, Italië, Zwitserland en Frankrijk. Na twee jaar als stedelijk muzikdirecteur te Düsseldorf werkzaam te zijn geweest kwam hij naar Leipzig waar hij later de stoot gaf tot de oprichting van het conservatorium.

De overmatige inspanning die hij van zichzelf vergde, ondermijnde echter op den duur zijn gezondheid; het overlijden van zijn lievelingszuster, de muzikaal uiterst begaafde Fanny, in 1847, was voor hem een zware slag. Hij overleefde haar slechts enkele maanden en stierf op 4 november 1847, slechts 38 jaar oud.

Zijn oeuvre

Mendelssohns composities getuigen van een groot vakmanschap, van een groot gevoel voor vorm en belangstelling voor de juiste instrumentatie; als het vlugge muziek betreft, komt een lichtvoetigheid naar voren zoals men zelden aantreft.

Hij schreef pianowerken, waarvan de *Lieder ohne Worte* wel het meest populair zijn geworden, kamermuziek, orkestwerken, liederen en koorwerken met orkestbegeleiding, waartoe de oratoria *Paulus* en *Elias* behoren.

Elias

(1846)

Dit oratorium schreef Mendelssohn in 1846 voor het Birmingham-festival, waar hij dit zelf op 26 augustus 1846 dirigeerde. Hoewel het een voortreffelijke uitvoering was, begon hij - terug in Leipzig - onmiddellijk aan een grondige herziening van zijn "Elias", die hij in februari 1847 voltooide.

Op 3 april 1847 reisde hij voor de tiende en laatste keer naar Engeland, waar hij maar liefst zes uitvoeringen van zijn herziene *Elias* dirigeerde. De publieke belangstelling was overweldigend en de kritieken waren laaiend. De *Elias* werd bestempeld als het grootste oratorium van de negentiende eeuw.

Het libretto van het oratorium *Elias* bestaat uit Bijbelteksten ontleend aan 1 Koningen 17, 18 en 19; Mendelssohn zag zich tegen zijn zin genoodzaakt, op sommige plaatsen iets aan deze woorden te veranderen. In een brief aan zijn vriend Schubring die hem als theoloog terzijde stond, schreef hij zijn bedoeling: "Ik heb mij Elia als een echte profeet gedacht, zoals wij die thans weder kunnen gebruiken, sterk, ijverig, ook wel boos, toornig en somber, in tegenstelling met het hofgespuis, en toch als door engelvleugelen gedragen. Het is mij vooral om het dramatische te doen."

ELIAS tekst

ERSTER TEIL

Einleitung

Elias

So wahr der Herr, der Gott
Israels, lebet, vor dem ich stehe:
Es solle diese Jahre weder Tau
noch Regen kommen, ich sage
es denn.

Ouvertüre

1. Chor

Das Volk

Hilf, Herr! Willst du uns den gar
vertilgen? Die Ernte ist
vergangen, der Sommer ist dahin
und uns ist keine Hilfe
gekommen! Will denn der Herr
nicht mehr Gott sein in Zion?

Rezitativ im Chor

Die Tiefe ist versieget und die
Ströme sind vertrocknet.
Dem Säugling klebt die Zunge
am Gaumen vor Durst.
Die jungen Kinder heischen
Brot und da ist niemand,
der es ihnen breche!

2. Duett mit Chor

Das Volk

Herr, höre unser Gebet!

Zwei Sopranen

Zion streckt ihre Hände aus und

EERSTE DEEL

Inleiding

Elias

Zowaar als de Heer, de God
van Israël, voor Wie ik sta, leeft:
Er zal deze jaren dauw noch
regen komen, tenzij ik het zeg.

Ouverture

1. Koor

Het volk

Help, Heer! Zult U ons dan totaal
verdelgen? De oogsttijd is
verstreken, de zomer is voorbij
en er is voor ons geen hulp
gekomen! Wil de Heer dan geen
God meer zijn in Zion?

Recitatief van het koor

Het dal is uitgedroogd en de
stromen zijn opgedroogd.
De tong kleeft de zuigeling aan
het gehemelte van dorst.
De jonge kinderen roepen
om brood en er is niemand,
die het voor hen breekt!

2. Duet met koor

Het volk

Heer, verhoor ons gebed!

Twee sopranen

da ist niemand, der sie tröste.

3. Rezitativ

Obadjah

Zerreisset eure Herzen und nicht eure Kleider! Um unsrer Sünden willen hat Elias den Himmel verschlossen, durch das Wort des Herrn. So bekehret euch zu dem Herrn eurem Gott, denn er ist gnädig, barmherzig, geduldig und von großer Güte und reut ihn bald der Strafe.

4. Arie

Obadjah

„So ihr mich von ganzem Herzen suchet so will ich mich finden lassen“, spricht unser Gott. Ach, dass ich wüste, wie ich ihn finden und zu seinem Stuhle kommen möchte!

5. Chor

Das Volk

Aber der Herr sieht es nicht. Er spottet unser. Der Fluch ist über uns gekommen. Er wird uns verfolgen, bis er uns tötet. „Denn ich der Herr, dein Gott, ich bin ein eifriger Gott, der da heimsucht der Väter Missetat an den Kindern bis ins dritte und vierte Glied derer, die mich hassen. Und tue Barmherzigkeit an vielen Tausenden, die mich lieb haben und meine Gebote halten“.

Zion strekt haar handen uit en er is niemand die haar zal troosten.

3. Recitatief

Obadjah

Verscheurt uw harten en niet uw klederen! Om onze zonden heeft Elia de hemel gesloten, door het woord van de Heer. Bekeert u daarom tot de Heer uw God, want Hij is genadig, barmhartig, lankmoedig en goedertieren en spoedig berouwt Hem de straf.

4. Aria

Obadjah

“Indien u Mij van ganster harte zoekt, dan zal Ik Mij laten vinden”, spreekt onze God. Ach, wist ik maar, hoe ik Hem vinden en tot Zijn troon naderen mocht!

5. Koor

Het volk

Maar de Heer ziet het niet. Hij spot met ons. De vloek is over ons gekomen. Hij zal ons vervolgen, tot Hij ons doodt. “Want Ik de Heer, uw God, ben een na-ijverig God, die de zonden der vaderen bezoekt aan de kinderen tot in het derde en vierde geslacht van hen, die Mij haten. En die barmhartigheid doet aan vele duizenden, die Mij liefhebben en Mijn geboden onderhouden”.

6. Rezitativ

Ein Engel

Elias, gehe weg von hinnen und wende dich gen Morgen und verbirg dich am Bache Crith. Du sollst vom Bache trinken und die Raben werden dir Brot bringen des Morgens und des Abends, nach dem Wort deines Gottes.

7. Doppelquartett

Die Engel

Denn er hat seinen Engeln befohlen über dir, dass sie dich behüten auf allen deinen Wegen; dass sie dich auf den Händen tragen und du deinen Fuß nicht an einen Stein stoßest.

Rezitativ

Ein Engel

Nun auch der Bach vertrocknet ist, Elias, mache dich auf, gehe gen Zarpath und bleibe daselbst. Denn der Herr hat daselbst einer Witwe geboten, dass sie dich versorge.

Das Mehl im Cad soll nicht verzehret werden und dem Ölkrüge soll nichts mangeln bis auf den Tag, da der Herr regnen lassen wird auf Erden.

8. Duett

Die Witwe

Was hast du an mir getan, du Mann Gottes? Du bist zu mir herein gekommen, dass meiner

6. Recitatief

Een engel

Elia, ga weg van hier en begeef u naar het Oosten en verberg u bij de beek Krith. U zult uit de beek drinken en de raven zullen u 's morgens en 's avonds brood brengen, volgens het woord van uw God.

7. Dubbelkwartet

De engelen

Want Hij heeft Zijn engelen bevolen, dat zij u beschermen op al uw wegen; dat zij u op handen dragen en u uw voet niet aan een steen zal stoten.

Recitatief

Een engel

Omdat de beek nu ook is uitgedroogd, Elia, maak u op, ga naar Zarfath en blijf daar. Want de Heer heeft daar een weduwe bevolen, dat zij u zal verzorgen.

Het meel in de kruik zal niet bederven en de oliekruike zal niet leeg raken tot op de dag, dat de Heer het zal laten regenen op aarde.

8. Duett

De weduwe

Wat hebt u mij aangedaan, man Gods? U bent naar mij gekomen, opdat mijn zonde in

Missetat gedacht und mein Sohn
getötet werde!
Hilf mir, du Mann Gottes!
Mein Sohn ist krank und seine
Krankheit ist so hart, dass kein
Odem mehr in ihm blieb.
Ich netze mit meinen Tränen
mein Lager die ganze Nacht.
Du schaust das Elend:
sei du der Armen Helfer!
Hilf meinem Sohn. Es ist kein
Odem mehr in ihm!

Elias

Gib mir her deinen Sohn!
Herr, mein Gott, vernimm
mein Flehn. Wende dich, Herr,
und sei ihr gnädig und
hilf dem Sohne deiner Magd.
Denn du bist gnädig, barmherzig,
geduldig und von großer Güte
und Treue.
Herr, mein Gott, lasse die Seele
dieses Kindes wieder zu ihm
kommen!

Die Witwe

Wirst du denn unter den
Toten Wunder tun? Es ist kein
Odem mehr in ihm! Werden die
Gestorben aufstehn und dir
danken?

Der Herr erhört deine Stimme;
die Seele des Kindes kommt
wieder. Es wird lebendig!

Elias

Seihe da, dein Sohn lebet!

Die Witwe

Nun erkenne ich, dass du ein

gedachtenis gebracht en mijn
zoon gedood zou worden!
Help mij, man Gods!
Mijn zoon is ziek en zijn ziekte
is zo hevig, dat geen adem
meer in hem bleef.
Ik bevochtig met mijn tranen mijn
bed de gehele nacht.
U ziet de ellende:
bent u de helper van de armen!
Help mijn zoon. Er is geen adem
meer in hem!

Elia

Geef mij uw Zoon!
Heer, mijn God, luister naar
mijn smeekbede. Keer U om,
Heer, en wees haar genadig en
help de zoon van Uw
dienstmaagd. Want U bent
genadig, barmhartig, lankmoe-
dig, goedertieren en getrouw.
Heer, mijn God, laat de ziel van
dit kind weer in hem komen!

De weduwe

Zult u dan onder de doden
wonderen doen? Er is geen
adem meer in hem! Zullen de
gestorvenen opstaan en u
danken?

De Heer verhoort uw gebed;
de ziel van het kind komt terug,
Het herleeft!

Elia

Zie, uw zoon leeft!

De weduwe

Nu erken ik, dat u een man

Mann Gottes bist und des Herrn
Wort in deinem Munde ist
Wahrheit. Wie soll ich dem Herrn
vergelden alle seine Wohltat,
die er an mir tut?

Elias

Du sollst den Herrn, deinen Gott,
lieb haben von ganzem Herzen,
von ganzer Seele, von allem
Vermögen. Wohl dem, der
den Herrn fürchtet!

9. Chor

Wohl dem, der den Herrn
fürchtet und auf seinen Wegen
geht. Den Frommen geht das
Licht auf in der Finsternis von
dem Gnädigen, Barmherzigen
und Gerechten.

10. Rezitativ mit Chor

Elias

So wahr der Herr Zebaoth lebet,
vor dem ich stehe: heute, im
dritten Jahre, will ich mich dem
Könige zeigen und der Herr wird
wieder regnen lassen auf Erden.

Ahab

Bist du's, Elias, der Israel
verwirrt?

Das Volk

Du bist's Elias, der Israel
verwirrt!

Elias

Ich verwirre Israel nicht, sondern
du, König, und deines Vaters
Haus, damit dass ihr des Herrn
Gebot verlasst und wandelt
Baalim nach! Wohlan, so sende

Gods bent en het woord van de
Heer in uw mond waarheid is.
Hoe moet ik de Heer al Zijn
weldaden die Hij aan mij doet,
vergelden?

Elia

U zult de Heer, uw God,
liefhebben met heel uw hart,
geheel uw ziel, met al uw
krachten. Zalig hij, die
de Heer vreest!

9. Koor

Zalig hij die de Heer vreest
en op Zijn wegen wandelt.
Voor de vromen gaat in de
duisternis het licht op van de
genadige, barmhartige en
rechtvaardige.

10. Recitatief met koor

Elia

Zowaar de Heer der heerscharen
leeft, voor Wie ik sta: vandaag,
na drie jaar, zal ik voor de koning
verschijnen en de Heer zal het
weer laten regenen op aarde.

Achab

Bent u het, Elia, die Israël
in beroering brengt?

Het volk

U bent het, Elias, die Israël
in beroering brengt!

Elia

Ik breng Israël niet in verwarring,
maar u, koning, en uws vaders
huis, bijgevolg dat u het gebod
van de Heer niet gehoorzaamt
en Baal navolgt! Nu dan, zend

nun hin, und versammle zu mir
das ganze Israel auf den Berg
Carmel, und alle Propheten
Baals und alle Propheten des
Hains, die vom Tische der
Königin essen:

da wollen wir sehn,
ob Gott der Herr ist.

Das Volk

Da wollen wir sehn,
ob Gott der Herr ist!

Elias

Auf denn, ihr Propheten Baals,
erwählet einen Farren und legt
kein Feuer daran und rufet ihr an
den Namen eures Gottes und ich
will den Namen des Herrn anru-
fen. Welcher Gott nun mit Feuer
antworten wird, der sei Gott.

Das Volk

Ja, welcher Gott nun mit Feuer
antworten wird, der sei Gott.

Elias

Ruft euren Gott zuerst, denn
eurer sind viele. Ich aber bin
allein übergeblieben, ein Prophet
des Herrn. Ruft eure Feldgötter
und eure Berggötter!

11. Chor

Die Baalpriester

Baal, erhöre uns!
Wende dich zu unserm Opfer.
Höre uns, mächtiger Gott!
Send uns dein Feuer und
vertilge den Feind!

12. Rezitativ und Chor

nu boden uit en verzamel voor
mij geheel Israël op de berg
Karmel, en alle profeten van
Baal en alle bosprofeten,
die van de tafel
van de koningin eten:

dan zullen we zien,
of God de Heer is.

Het volk

Dan zullen we zien
of God de Heer is!

Elia

Kom dan, profeten van Baal,
kiest een stierkalf uit en legt er
geen vuur op aan en roept de
naam van uw god aan en ik zal
de naam van de Heer aan-
roepen. Welke god nu met vuur
antwoorden zal, die zal God zijn.

Het volk

Ja, welke god nu met vuur
antwoorden zal, die zal God zijn.

Elia

Roept uw god eerst aan, want
u bent met velen. Ik ben alleen
overgebleven, een profeet des
Heren. Roept uw veldgoden en
uw berggoden aan!

11. Koor

De Baalpriesters

Baal, verhoor ons!
Keer u tot ons offer.
Verhoor ons, machtige god!
Zend ons uw vuur en
verdelg de vijand!

12. Recitatief en koor

Elias

Rufet lauter! Denn er ist ja Gott:
er dichtet oder er hat zu
schaffen, oder ist über Feld,
oder schläft er; vielleicht, dass
er aufwache. Rufet lauter!

Die Baalpriester

Baal, erhöre uns, wache auf!
Warum schläfst du?

13. Rezitativ und Chor

Elias

Rufet lauter! Er hört euch nicht!
Ritzt euch mit Messern und mit
Pfriemen nach eurer Weise!
Hinkt um den Altar, den ihr
gemacht. Rufet und weissagt!
Da wird keine Stimme sein,
keine Antwort, kein Aufmerken.

Die Baalpriester

Baal, gib uns Antwort! Siehe,
die Feinde verspotten uns.

Elias

Kommt her, alles Volk,
kommt her zu mir!

14. Arie

Elias

Herr, Gott Abrahams, Isaaks und
Israels, lass heut kund werden,
dass du Gott bist und ich dein
Knecht. Und dass ich solches
alles nach deinem Worte getan!
Erhöre mich, Herr, dass
dies Volk wisse, dass du Herr
Gott bist, dass du ihr Herz
danach bekehrest!

Elia

Roept luider! Want hij is immers
God: hij peinst of hij is bezig,
of is buiten, of hij slaapt;
wellicht dat hij wakker wordt!
Roept luider!

De Baalpriesters

Baal, verhoor ons, ontwaakt!
Waarom slaapt U?

13. Recitatief met koor

Elia

Roept luider! Hij hoort jullie niet!
Verwondt u met messen en
priemen, zoals uw gewoonte is!
Springt om het altaar, dat u ge-
maakt hebt. Roept en profeteert!
Er zal geen stem zijn, geen
antwoord, geen opmerken.

De Baalpriesters

Baal, geef ons antwoord!
Zie, de vijanden bespotten ons.

Elia

Komt hier, heel het volk,
komt hier naar mij toe!

14. Aria

Elia

Heer, God van Abraham, Isaak
en Jakob, laat nu bekend worden
dat U God bent en ik Uw knecht
ben. En dat ik dit alles volgens
Uw woord heb gedaan!
Verhoor mij, Heer, opdat
dit volk zal weten dat U Heer
God bent, dat U hun hart
daarna zal bekeren!

15. Quartett

Wirf dein Anliegen auf den Herrn,
der wird dich versorgen und wird
den Gerechten nicht ewiglich in
Unruhe lassen. Denn seine
Gnade reicht so weit der Himmel
ist und keiner wird zu Schanden,
der seiner harret.

16. Rezitativ und Chor

Elias

Der du deine Diener macht
zu Geistern und deine Engel
zu Feuerflammen, sende sie
herab!

Das Volk

Das Feuer fiel herab!
Die Flamme fraß das
Brandopfer. Fallt nieder auf euer
Angesicht!

Der Herr ist Gott! Der Herr,
unser Gott, ist ein einziger Herr
und es sind keine andern Götter
neben ihm.

Elias

Greift die Propheten Baals,
dass ihrer keiner entrinne.
Führt sie hinab an den Bach
und schlachtet sie daselbst!

Das Volk

Greift die Propheten Baals,
dass ihrer keiner entrinne!

17. Arie

Elias

Ist nicht des Herrn Wort wie ein
Feuer und wie ein Hammer, der

15. Kwartet

Wentel uw zorgen op de Heer,
die u zal beschermen en de
rechtvaardige niet eeuwig in
onrust zal laten. Want Zijn
genade reikt tot zover de hemel
is en niemand die Hem
verwacht, wordt beschaamd.

16. Recitatief met koor

Elia

U die Uw dienaren maakt
tot geesten en Uw engelen
tot vlammen, zend ze naar
beneden!

Het volk

Het vuur viel uit de hemel!
De vlam verteerde het brand-
offer! Valt op uw aangezicht!

De Heer is God! De Heer,
onze God is een enig Heer
en er zijn geen andere goden
naast Hem!

Elia

Grijpt de profeten van Baal,
dat u er geen ontsnapt.
Voert ze naar beneden bij
de beek en slacht ze daar!

Het volk

Grijpt de profeten van Baal,
dat u er geen ontsnapt!

17. Aria

Elia

Is niet het woord des Heren als
een vuur en als een hamer, die

Felsen zerschlägt? Sein Wort ist
wie ein Feuer und wie ein
Hammer, der Felsen zerschlägt.

Gott ist ein rechter Richter und
ein Gott, der täglich droht.
Will man sich nicht bekehren,
so hat er sein Schwert gewetzt
und seinen Bogen gespannt
und ziele!

18. Arioso

Alt

Weh ihnen, dass sie von mir
weichen! Sie müssen verstört
werden, denn sie sind abtrünnig
von mir geworden. Ich wollte sie
wohl erlösen, wenn sie nicht
Lügen wider mich lehrten.
Ich wollte sie wohl erlösen,
aber sie hören es nicht.
Weh ihnen!

19. Rezitativ mit Chor

Obadhjah

Hilf deinem Volk, du Mann
Göttes! Es ist doch ja unter
der Heiden Götzen keiner,
der Regen könnte geben;
so kann der Himmel auch nicht
regnen; denn Gott allein kann
solches alles tun.

Elias

Herr, du hast nun deine Feinde
verworfen und zerschlagen!
So schaue nun vom Himmel
herab und wende
die Not deines Volkes.
Offne den Himmel und fahre

rotsen verbrijzelt? Zijn woord is
als een vuur en als een hamer,
die rotsen verbrijzelt.

God is een rechtvaardig Rechter
en een God die dagelijks dreigt.
Wil men zich niet bekeren,
dan heeft Hij Zijn zwaard gewet
en Zijn boog gespannen
en legt aan!

18. Arioso

Alt

Wee hen, dat zij van Mij wijken!
Zij moeten verdeld worden,
want zij zijn Mij afvallig
geworden. Ik zou ze wel willen
verlossen, indien zij geen
leugens tegen Mij onderwezen.
Ik zou ze wel willen verlossen,
maar ze horen het niet.
Wee hen!

19. Recitatief met koor

Obadja

Help uw volk, man Gods!
Er is immers onder de afgoden
van de heidenen niemand die
regen zou kunnen geven;
zo kan de hemel ook geen
regen geven; want God alleen
kan dat alles doen.

Elia

Heer, U hebt nu Uw vijanden
verworfen en verslagen!
Zie nu vanuit de hemel
op ons neer en lenig
de nood van Uw volk.
Open de hemel en daal

herab. Hilf deinem Knecht,
o du, mein Gott!!

Das Volk

Offne den Himmel und fahre
herab. Hilf deinem Knecht,
o du, mein Gott!

Elias

Gehe hinauf, Knabe,
und schaue zum Meere zu, ob
der Herr mein Gebet erhört.

Der Knabe

Ich sehe nichts; der Himmel ist
ehern über meinem Haupte.

Elias

Wenn der Himmel verschlossen
wird, weil sie an dir gesündigt
haben und sie werden beten und
deinen Namen bekennen und
sich von ihren Sünden bekehren,
so wollest du ihnen gnädig sein.
Hilf deinem Knecht,
o du, mein Gott!

Das Volk

So wollest du uns gnädig sein.
Hilf deinem Knecht,
o du, mein Gott!

Elias

Gehe wieder hin und
schaue zum Meere zu.

Der Knabe

Ich sehe nichts; die Erde ist
eisern unter mir.

Elias

Rauscht es nicht, als wollte es

neer. Help Uw knecht,
o U, mijn God!

Het volk

Open de hemel en daal
neer. Help Uw knecht,
o U, mijn God!

Elia

Ga naar boven, jongen,
en kijk uit over de zee, of
de Heer mijn gebed verhoort.

De jongen

Ik zie niets; de hemel is
staalblauw boven mijn hoofd.

Elia

Als de hemel gesloten wordt,
omdat zij tegen U gezondigd
hebben en zij zullen bidden
en Uw naam erkennen en
zich van hun zonden bekeren,
wilt U hen dan genadig zijn.
Help Uw knecht,
o U, mijn God!

Het volk

Wilt U ons dan genadig zijn.
Help Uw knecht,
o U, mijn God!

Elia

Ga weer heen en
kijk uit over de zee.

De jongen

Ik zie niets; de aarde is
hard als ijzer onder mij.

Elia

Ruist het niet, alsof het zou

regnen? Siehest du noch
nichts vom Meere her?

Der Knabe
Ich sehe nichts!

Elias
Wende dich zum Gebet deines
Knechts, zu seinem Flehn, Herr,
du mein Gott! Wenn ich rufe zu
dir, Herr mein Hort, so schweige
mir nicht! Gedenke, Herr, an
deine Barmherzigkeit!

Der Knabe
Es gehet eine kleine Wolke auf
aus dem Meere wie eines
Mannes Hand; der Himmel wird
schwarz von Wolken und Wind;
es rauschet stärker und stärker!

Das Volk
Danket dem Herrn,
denn er ist freundlich!

Elias
Danket dem Herrn, denn
er ist freundlich und seine Güte
währet ewiglich!

20. Chor

Das Volk
Dank sei dir Gott, du tränkest
das durst'ge land!
Die Wasserströme erheben sich,
sie erheben ihr Brausen.
Die Wasserwogen sind groß
und brausen gewaltig.
Doch der Herr ist noch größer
in der Hohe.

gaan regenen? Zie je nog
niets vanuit de zee?

De jongen
Ik zie niets!

Elia
Wend U tot het gebed van Uw
knecht, tot zijn smeken, Heer,
mijn God! Als ik U aanroep,
Heer mijn Toeverlaat, zwijg
dan niet! Gedenk, Heer,
Uw barmhartigheid!

De jongen
Er komt een wolkje uit de zee
op, zo groot als de hand van
een man; de hemel wordt zwart
van wolken en wind; het ruist al
sterker en sterker!

Het volk
Dankt de Heer,
want Hij is goed!

Elia
Dankt de Heer, want
Hij is goed en Zijn goedheid
duurt tot in eeuwigheid!

20. Koor

Het volk
Dank U God, U geeft het
dorstige land te drinken!
De waterstromen zwellen aan,
zij beginnen te bruisen.
De golven zijn groot
en razen geweldig.
Maar de Heer is nog groter
in de hoge.

ZWEITER TEIL

21. Arie

Sopran

Höre, Israel, höre des Herrn Stimme! Ach dass du merktest auf sein Gebot. Aber wer glaubt unsrer Predigt und wem wird der Arm des Herrn geoffenbart?

So spricht der Herr, der Erlöser Israels, sein Heiliger, zum Knecht, der unter den Tyrannen ist: Ich bin euer Tröster.

Weiche nicht, denn ich bin dein Gott! Ich stärke dich.

Wer bist du denn, dass du dich vom Menschen fürchtest, die doch sterben und vergisest des Herrn, der dich gemacht hat, der den Himmel ausbreitet und die Erde gründet?

22. Chor

Fürchte dich nicht, spricht unser Gott; ich bin mit dir, ich helfe dir, denn ich bin der Herr, dein Gott, der zu dir spricht: Fürchte dich nicht! Ob tausend fallen zu deiner Seite und zehntausend zu deiner Rechten, so wird es doch dich nicht treffen.

23. Rezitativ und Chor

Elias

Der Herr hat dich erhoben aus dem Volk und dich zum König über Israel gesetzt.
Aber du, Ahab, hast Übel getan über

TWEEDE DEEL

21. Aria

Sopraan

Hoor, Israël, hoor het woord van de Heer! Ach onderhield u Zijn gebod maar! Wie echter gelooft onze prediking en aan wie wordt de arm van de Heer geopenbaard? Zo spreekt de Heer, de Verlosser van Israël, zijn Heilige, tot de knecht, die onderdanig is aan de tiran: Ik ben uw Trooster.

Vlucht niet, want Ik ben uw God! Ik sterk u.

Wie bent u toch, dat u angst voor mensen hebt, die immers sterfelijk zijn, en de Heer vergeet, die u geschapen heeft, die de hemel uitspant en de aarde grondvest?

22. Koor

Vrees niet, spreekt onze God; Ik ben met u, Ik help u, want Ik ben de Heer, uw God, die tot u spreekt: Vrees niet! Of duizenden vallen aan uw linkerkzijde en tienduizenden aan uw rechterzijde, het zal u toch niet treffen.

23. Recitatief en koor

Elia

De Heer heeft u verkoren uit het volk en u tot koning over Israël gesteld.
Maar u, Achab, hebt kwaad

alle, die vor dir gewesen sind. Es war dir ein Geringes, dass du wandeltest in der Sünde Jerobeams und machtest dem Baal einen Hain den Herrn, den Gott Israels, zu erzürnen; du hast totgeschlagen und fremdes Gut genommen.

Und der Herr wird Israel schlagen wie ein Rohr im Wasser bewegt wird und wird Israel übergeben um eurer Sünde willen.

Die Königin

Habt ihr's gehört, wie er gewissagt hat wider dieses Volk?

Das Volk

Wir haben es gehört!

Die Königin

Wie er gewissagt hat wider den König in Israel?

Das Volk

Wir haben es gehört!

Die Königin

Warum darf er weissagen im Namen des Herrn? Was wäre für ein Königreich in Israel, wenn Elias Macht hätte über des Königs Macht? Die Götter tun mir dies und das, wenn ich nicht morgen um diese Zeit seiner Seele tue, wie dieser Seelen einer, die er geopfert hat am Bache Kison.

Er hat die Propheten Baals getötet. Er hat sie mit dem

gedaan meer dan allen, die voor u geweest zijn. Het was u niet genoeg, dat u leefde in de zonde van Jerobeam en een bos aan Baal wijdde, om de Heer, de God van Israël, te vertoornen; u hebt u schuldig gemaakt aan doodslag en andermans eigendom genomen.

En de Heer zal Israël slaan zoals een riet in het water heen en weer bewogen wordt en zal Israël aan zijn lot overlaten vanwege uw zonden.

De koningin

Hebt u gehoord, hoe hij geprofeteerd heeft tegen dit volk?

Het volk

Wij hebben het gehoord!

De koningin

Hoe hij geprofeteerd heeft tegen de koning in Israël?

Het volk

Wij hebben het gehoord!

De koningin

Waarom mag hij profeteren in de naam des Heren? Wat zou het voor een koninkrijk in Israël zijn, als Elia meer macht zou hebben dan de koning? De goden mogen met mij doen wat zij willen, als ik niet morgen om deze tijd zijn ziel aandoe zoals hij deed aan de ziel van één van hen, die hij geofferd heeft aan de beek Kison.

Hij heeft de profeten van Baal gedood. Hij heeft hen met het

Schwert erwürgt. Er hat den
Himmel verschlossen. Er hat
die teure Zeit über uns gebracht.
So ziehet hin und greift Elias;
er ist des Todes schuldig!
Tötet ihn, lasst uns ihm tun,
wie er getan hat.

Das Volk

Er muss sterben.
Er hat sie erwürgt.
Er hat den Himmel verschlossen.
Er hat die teure Zeit
über uns gebracht.

24. Chor

Das Volk

Wehe ihm, er muss sterben!
Warum darf er den Himmel
verschließen? Warum darf er
weissagen im Namen des Herrn?
Dieser ist des Todes schuldig!

Denn er hat geweissagt wider
diese Stadt, wie wir mit unsern
Ohren gehört. So ziehet hin,
greifet ihn, tötet ihn!

25. Rezitativ

Obadjah

Du Mann Gottes, lass meine
Rede etwas vor dir gelten. So
spricht die Königin: Elias ist des
Todes schuldig. Und sie
sammeln sich wider dich, sie
stellen deinem Gange Netze und
ziehen aus, dass sie dich greifen,
dass sie dich töten. So mache
dich auf, und wende dich von

zwaard omgebracht. Hij heeft de
hemel gesloten. Hij heeft de
hongersnood over ons gebracht.
Dus gaat heen en grijpt Elia;
hij is des doods schuldig!
Doodt hem, laat ons hem
aandoen, wat hij gedaan heeft.

Het volk

Hij moet sterven.
Hij heeft hen omgebracht.
Hij heeft de hemel gesloten.
Hij heeft de hongersnood
over ons gebracht.

24. Koor

Het volk

Wee hem, hij moet sterven!
Waarom mag hij de hemel
sluiten? Waarom mag hij
profeteren in de naam des
Heren? Deze is des doods
schuldig!

Want hij heeft geprofeteerd
tegen deze stad zoals wij met
onze oren gehoord hebben. Dus
gaat heen, grijpt hem, doodt
hem!

25. Recitatief

Obadja

U man Gods, laat mijn woord iets
voor u waard zijn. De koningin
spreekt aldus: Elia is des doods
schuldig. En zij verenigen zich
tegen u, zij spannen netten op
uw weg en zij trekken erop uit
om u te grijpen, om u te doden.
Dus maak u gereed, en ga van
hen weg, ga naar de woestijn.

ihnen, gehe hin in die Wüste.

Der Herr, dein Gott, wird selber
mit dir wandeln, er wird die Hand
nicht abtun, noch dich verlassen.
Ziehe hin und segne uns auch.

Elias

Sie wollen sich nicht bekehren!
Bleibe hier, du Knabe;
der Herr sei mir euch!
Ich gehe hin in die Wüste.

26. Arie

Elias

Es ist genug! So nimm nun,
Herr, meine Seele. Ich bin nicht
besser denn meine Väter. Ich
begehere nicht mehr zu leben,
denn meine Tage sind vergeblich
gewesen. Ich habe geeifert um
den Herrn, um den Gott Zebaoth,
denn die Kinder Israels haben
deinen Bund verlassen und
deine Altäre haben sie
zerbrochen und deine Propheten
mit dem Schwert erwürgt. Und
ich bin allein übrig geblieben und
sie stehn danach, dass sie mir
mein Leben nehmen! Nimm nun,
o Herr, meine Seele!

27. Rezitativ

Tenor

Siehe, er schläft unter dem
Wacholder in der Wüste;
aber die Engel des Herrn
lagern sich um die her,

De Heer, uw God, zal zelf
met u gaan, Hij zal Zijn hand
niet van u aftrekken en Hij zal
u niet verlaten. Ga heen en
zeggen ons ook.

Elia

Zij willen zich niet bekeren!
Blijf hier, jongen;
de Heer zal met u zijn!
Ik ga weg naar de woestijn.

26 Aria

Elia

Het is genoeg! Neem nu
mijn ziel tot U, Heer. Ik ben niet
beter dan mijn vaderen. Ik wil
niet meer leven, want mijn dagen
zijn tevergeefs geweest.
Ik heb geijverd voor de Heer,
voor de God der heerscharen,
want de kinderen van Israël
hebben Uw verbond verlaten en
Uw altaren hebben zij verwoest
en Uw profeten met het zwaard
gedood.
En ik ben alleen overgebleven
en zij zijn van plan mij mijn leven
te ontnemen! Neem nu, Heer,
mijn ziel tot U!

27. Recitatief

Tenor

Kijk, hij slaapt onder de jenever-
boom in de woestijn;
maar de engelen van de Heer
verzamelen zich om degenen

so ihn fürchten.

28. Terzett

Die Engel

Hebe deine Augen auf den Bergen, von welchen dir Hilfe kommt. Deine Hilfe kommt vom Herrn, der Himmel und Erde gemacht hat. Er wird deinen Fuß nicht gleiten lassen und der dich behütet, schläft nicht.

29. Chor

Siehe, der Hüter Israels schläft noch schlummert nicht. Wenn du mitten in Angst wandelst, so erquickt er dich.

30. Rezitativ

Der Engel

Stehe auf, Elias, denn du hast einen großen Weg vor dir. Vierzig Tage und vierzig Nächte sollst du gehn bis an den Berg Gottes Horeb.

Elias

Herr, ich arbeite vergeblich und bringe meine Kraft umsonst und unnütz zu. Ach, dass du den Himmel zerrisest und führest herab.

Dass die Berge vor dir zerflößen. Dass deine Feinde vor dir zittern müssten durch die Wunder, die du tust! Warum lässtest du sie irren von deinen Wegen und ihr Herz verstocken, dass sie dich nicht fürchten? O, dass meine Seele stürbe!

die Hem vrezten.

28. Trio

De engelen

Hef uw ogen op naar de bergen, vanwaar hulp tot u komt. Uw hulp komt van de Heer, die hemel en aarde geschapen heeft. Hij zal uw voet niet laten wankelen en Hij die u beschermt, slaapt niet.

29. Koor

Zie, de beschermer van Israël slaapt of sluimert niet. Als u in angst leeft, dan verkwikt Hij u.

30. Recitatief

De engel

Sta op, Elia, want u hebt een lange weg voor u. Veertig dagen en veertig nachten moet u gaan tot aan de berg Gods Horeb.

Elia

Heer, ik werk vergeefs en besteed mijn kracht tevergeefs en overbodig. Ach, dat U de hemel zou openen en zou neerdalen.

Dat de bergen voor U zouden wegsmelten. Dat Uw vijanden voor U zouden beven door de wonderen, die U doet! Waarom laat U hen van Uw wegen afdwalen en hun hart verharden, zodat zij U niet vrezten? O, mocht mijn ziel sterven!

31. Arie

Der Engel

Sei stille dem Herrn und warte
auf ihm, der wird dir geben, was
dein Herz wünscht. Befiehl ihm
deine Wege und hoffe auf ihn.
Steh ab von Zorn und lass den
Grimm.

32. Chor

Wer bis an das Ende beharrt,
der wird selig.

33. Rezitativ

Elias

Herr, es wird Nacht um mich;
sei du nicht ferne!
Verberg dein Antlitz nicht vor mir.
Meine Seele dürstet nach dir,
wie ein dürres Land.

Der Engel

Wohlan denn, gehe hinaus und
tritt auf den Berg vor den Herrn,
denn seine Herrlichkeit
erscheinet über dir.
Verhülle dein Antlitz,
denn es naht der Herr.

34. Chor

Der Herr ging vorüber und
sein stärker Wind, der die Berge
zerriss und die Felsen zerbrach,
ging vor dem Herrn her,
aber der Herr war nicht im
Sturmwind.
Der Herr ging vorüber und die
Erde erbebte und das Meer
erbrauste, aber der Herr war

31. Aria

De engel

Wees stil voor de Heer en wacht
op Hem, die u zal geven wat
uw hart wenst. Beveel Hem uw
wegen en vertrouw op Hem.
Zie af van de toorn en laat de
gramschap varen.

32. Koor

Wie tot het einde volhardt,
zal zalig worden.

33. Recitatief

Elia

Heer, het wordt nacht om mij
heen; wees niet ver van mij!
Verberg Uw aangezicht niet
voor mij. Mijn ziel dorst naar
U, als een dor land.

De engel

Wel dan, ga heen en treed
op de berg voor de Heer,
want Zijn heerlijkheid
zal u overstralen.
Verberg uw aangezicht,
want de Heer nadert.

34. Koor

De Heer ging voorbij, en
Zijn sterke wind, die de bergen in
stukken scheurde en de rotsen
verbrijzelde, ging voor
de Heer uit, maar de Heer was
niet in de stormwind.
De Heer ging voorbij en de aarde
beefde en de zee bruiste, maar
de Heer was niet in de

nicht im Erdbeben. Und nach dem Erdbeben kam ein Feuer, aber der Herr war nicht im Feuer.

Und nach dem Feuer kam ein stilles, sanftes Sausen. Und in den Säuseln nahte sich der Herr.

35. Rezitativ und Chor

Alt

Seraphim standen über ihm und einer rief zum andern:

Quartett mit Chor

Heilig, heilig, heilig ist Gott der Herr, der Herr Zebaoth. Alle Lande sind seiner Ehre voll.

36. Chor-Rezitativ

Chor

Gehe wiederum hinab!
Noch sind übrig geblieben siebentausend in Israel, die sich nicht gebeugt vor Baal. Gehe wiederum hinab, tue nach des Herrn Wort.

Elias

Ich gehe hinab in der Kraft des Herrn. Du bist ja der Herr! Ich muss um deinetwillen leiden; darum freuet sich mein Herz und ich bin fröhlich; auch mein Fleisch wird sicher liegen.

37. Arioso

Elias

Ja, es sollen wohl Berge weichen und Hügel hinfallen, aber deine

aardbeving. En na de aardbeving kwam er een vuur, maar de Heer was niet in het vuur.

En na het vuur kwam er een stil, zacht suizen. En in het geruis naderde de Heer.

35. Recitatief en koor

Alt

Serafijnen omringden Hem en de een riep tot de ander:

Kwartet en koor

Heilig, heilig, heilig is God de Heer, de Heer der heerscharen. Alle landen zijn van Zijn glorie vervuld.

36. Koor-Recitatief

Koor

Ga weer naar beneden!
Er zijn er nog zeventuizend overgebleven in Israël, die zich niet voor Baal gebogen hebben. Ga weer naar beneden, handel naar het woord van de Heer.

Elia

Ik ga naar beneden in de kracht van de Heer. U bent waarlijk de Heer! Ik moet om Uwentwil lijden; daarom verheugt zich mijn hart en ik ben vrolijk; ook mijn lichaam zal verzekerd zijn.

37. Arioso

Elia

Ja, er mogen wel bergen wijken en heuvels ineenvallen, maar Uw

Gnade wird nicht von mir
weichen und der Bund deines
Friedens soll nicht fallen.

38. Chor

Und der Prophet Elias brach
hervor wie ein Feuer und sein
Wort brannte wie eine Fackel.
Er hat stolze Könige gestürzt.
Er hat auf dem Berge Sinai
gehört die zukünftige Strafe und
in Horeb die Rache.

Und da der Herr ihn wollte
gen Himmel holen, siehe, da
kam ein feuriger Wagen mit
feurigen Rossen und er fuhr im
Wetter gen Himmel.

39. Arie

Tenor

Dann werden die Gerechten
leuchten wie die Sonne in
ihres Vaters Reich. Wonne und
Freude werden sie ergreifen,
aber Trauern und Seufzen wird
vor ihnen fliehen.

40. Rezitativ

Sopran

Darum ward gesendet der
Prophet Elias, eh denn da
komme der große und
schreckliche Tag des Herrn;
er soll das Herz der Väter
bekehren zu den Kindern,
und das Herz der Kinder
zu ihren Vätern; dass der Herr
nicht komme und das Erdreich

genade zal niet van mij wijken en
het verbond van Uw vrede
zal niet verbroken worden.

38. Koor

En de profeet Elia kwam tevoor-
schijn als een vuur en zijn woord
brandde als een fakkel.
Hij heeft trotse koningen ten val
gebracht. Hij heeft op de berg
Sinai de toekomstige straf
gehoord en op Horeb de wraak.

En toen de Heer hem naar de
hemel wilde halen, zie, toen
kwam een vurige wagen met
vurige paarden en hij reed
tijdens een onweer naar de
hemel.

39. Aria

Tenor

Dan zullen de rechtvaardigen
schitteren als de zon in het rijk
van hun Vader. Innige blijdschap
en vreugde zal hen aangrijpen,
maar droefheid en smart zullen
van hen weg vluchten.

40. Recitatief

Sopraan

Daarom werd de profeet Elia
gezonden, voordat de grote
en verschrikkelijke dag des
Heren aanbreekt;
hij zal het hart van de vaders
bekeren tot de kinderen,
en het hart van de kinderen
tot hun vaders; opdat de Heer
niet komt en het aardrijk

mit dem Banne schlage.

41. Chor

Aber einer erwacht von
Mittenacht und er kommt vom
Aufgang der Sonne, der wird des
Herrn Namen predigen und wird
über die Gewaltigen gehen; das
ist sein Knecht, sein
Auserwählter, an welchen seine
Seele Wohlgefallen hat.
Auf ihm wird ruhen der Geist
des Herrn, der Geist der
Weisheit und des Verstandes,
der Geist des Rats und der
Stärke, der Geist der Erkenntnis
und der Furcht des Herrn.

Quartett

Wohlan, alle, die ihr durstig seid,
kommt her zum Wasser, kommt
her zu ihm und neigt euer Ohr
und kommt zu ihm, so wird eure
Seele leben.

42. Schlusschor

Alsdann wird euer Licht hervor-
brechen wie die Morgenröte und
eure Besserung wird schnell
wachsen und die Herrlichkeit des
Herrn wird euch zu sich nehmen.
Herr, unser Herrscher,
wie herrlich ist dein Name
in allen Landen, da man
dir danket im Himmel!
Amen!

met de ban slaat.

41. Koor

Maar één ontwaakt er te
middernacht en hij komt van de
opgang der zon, die de naam
van de Heer zal verkondigen en
boven de machtigen zal staan;
het is Zijn knecht, Zijn
uitverkorene, in wie Zijn ziel
welbehagen schept.
Op hem zal de geest des Heren
rusten, de geest van wijsheid en
verstand, de geest van raad en
kracht, de geest van erkenning
en vreze des Heren.

Kwartet

Wel, allen, die dorstig bent,
komt tot het water, komt
tot Hem en neigt uw oor en
komt tot Hem, opdat uw ziel
zal leven.

42. Slotkoor

Dan zal uw licht aanbreken
als het morgenrood en uw
genezing zal snel toenemen
en de heerlijkheid van de Heer
zal u tot zich nemen.
Heer, onze Heerser,
hoe heerlijk is Uw Naam
in alle landen, waar men
U dankt in de hemel!
Amen!

vertaling: © Wil Pruijsen/EOV

Zelf meezingen?

Heeft u ook zo genoten van dit concert? Zou u zelf graag eens een groot koorwerk willen zingen en heeft u een goede stem? Dan bent u bij de EOv van harte welkom. Wij ontvangen altijd graag nieuwe leden.

Als u geïnteresseerd bent, kom dan eens naar een van onze repetities om te luisteren of mee te zingen en de sfeer te proeven. Wij repeteren op dinsdagavond van 20.00 – 22.00 uur in De Johanneskerk, Mercuriuslaan 1b, Eindhoven.

Voor informatie kunt u terecht op onze website **www.eovkoor.nl**. U kunt ook contact opnemen met Tilly van der Velde (tel. 06-20451890) of e-mail: secretaris3@eovkoor.nl

Op 4 maart 2023 staat de Johannes Passion van J.S. Bach op het programma. Misschien staat u dan samen met ons op het podium?

Houdt u van muziek en draagt u onze vereniging een warm hart toe?

Al vele jaren heeft de Eindhovense Oratorium Vereniging werken gezongen van vele grote componisten. Wij hopen dit nog heel lang te kunnen doen. Daarom wijzen wij u graag op de mogelijkheid om onze vereniging financieel te ondersteunen door donateur te worden.

Als donateur wordt uw verzoek om toegangskaarten met voorrang behandeld. U bent dus altijd verzekerd van een goede plaats.

U kunt kiezen uit de volgende mogelijkheden:

- ▶ Een donatie van € 90,00 per jaar.
U ontvangt eenmaal per jaar 2 vrijkaarten op de sterrang.
- ▶ Een donatie van € 80,00 per jaar.
U ontvangt eenmaal per jaar 2 vrijkaarten op de eerste rang.
- ▶ Een donatie van € 37,50 per jaar.
U ontvangt bericht over de concerten met de mogelijkheid om kaarten in de voorverkoop (met korting) te bestellen.

U kunt uw keuze doorgeven via e-mail: penningmeester2@eovkoor.nl

De EOv is erkend als een culturele ANBI instelling, d.w.z. dat giften fiscaal (25% verhoogd) aftrekbaar zijn.

Het te vermelden RSIN nummer (Rechtspersonen-Samenwerkingsverbanden-Informatie-Nummer) is 8136.28.271

Het IBAN nummer van de EOv is NL46 INGB 0000 9746 24

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS